

NESECRET

Exemplar nr. **1**

Nr. 155327/DM/S4

București, 03.06.2019

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTRARE Nr. 10069/...14.IUN..2019

Către

AVOCATUL POPORULUI

Adjunct al Avocatului Poporului

Doamnei Magda Constanța ȘTEFĂNESCU

Având în vedere transmiterea către instituția noastră a „Raportului privind vizita desfășurată la Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni” prin adresa dumneavoastră nr 7690 din 09/05/2019, în conformitate cu prevederile art. 44 alin.(1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea instituției Avocatului Poporului, vă transmitem răspunsul motivat al instituției noastre cu privire la raport, după cum urmează:

a) *Referitor la persoanele vulnerabile* vă informăm că la nivelul structurii noastre nu au fost constituite evidențe separate pentru această categorie datorită gradului de repetabilitate foarte redus a cazurilor de acest gen, însă pentru o gestionare eficientă a problematicii în domeniu, Inspectoratul General pentru Imigrări a încheiat protocoale de colaborare care reglementează asigurarea unei asistențe adecvate, principalele instituții partenere implicate și în derularea unor proiecte comune fiind Consiliul Național Român pentru Refugiați și Asociația Serviciului Iezuiților pentru Refugiați din România. Prin actele juridice încheiate în acest sens instituției noastre îi revine obligația de a semnală cazurile vulnerabile sau persoanele aflate în dificultate (persoane cu handicap, vârstnici, familii cu mulți copii, minori neînsoțiți, femei singure, etc.) și pe cale de consecință organizațiile nonguvernamentale susmenționate monitorizează cazurile sesizate și desfășoară programe de asistență specifice. Deasemenea, psihologii din cadrul centrelor transmit săptămânal rapoarte de monitorizare cu privire la această categorie de persoane,

la compartimentul de specialitate de la nivelul central și funcțiile de situațiile punctuale apărute se dispun măsuri în consecință.

Referitor la recomandarea privind implementarea programelor de profilaxie și de observare psiho-comportamentală vă comunicăm că se va acorda mai multă atenție aspectelor semnalate în vederea creșterii eficienței asistenței psihologice acordate, în special, persoanelor vulnerabile.

b) 1. În răspuns la recomandările emise privind asistența medicală, vă aducem la cunoștință următoarele:

- referitor la asigurarea permanenței medicale în centru, acesta este realizată, așa cum se cunoaște și a fost constatat de comisia Avocatului Poporului, prin ture (24/72 h) efectuate de 4 asistenți medicali. Evident că, în contextul situațiilor neprevăzute (concedii medicale, internări, misiuni externe), dar și al necesității asigurării refacerii capacității de muncă pentru personalul medical, în conformitate cu prevederile legale (concedii de odihnă, recuperarea orelor lucrate suplimentar), nu se poate asigura respectiva permanență medicală în procent de 100%.

- referitor la identificarea unei forme de colaborare permanentă cu un medic stomatolog, vă aducem la cunoștință faptul că la nivelul I.G.I., este în curs de desfășurare proiectul „Asistarea străinilor pentru care a fost dispusă luarea în custodie publică și introducerea în centrele de cazare” în care este prevăzută contractarea a 75 de servicii medicale de stomatologie (consultații + tratamente) și a 40 de servicii de imagistică medicală stomatologică.

- referitor la aspectul semnalat privind luarea la cunoștință prin semnătură de către străin despre consultațiile și tratamentele acordate, se va renunța la practica, aplicată până în momentul de față, a luării la cunoștință, prin semnătură, de către cetățenii luați în custodie publică, a mențiunilor formulate de personalul medical în foaia de observație medicală. Străinii vor semna doar în registrul de consultații privind luarea la cunoștință despre consultațiile și tratamentele acordate, conform cutumelor medicale universal aplicate. De asemenea, se va evita omiterea parafării adnotărilor din fișele medicale;

- referitor la transportarea la unități medicale pentru „acordarea asistenței medicale de specialitate a persoanelor care au suferit vătămări care pun în pericol sănătatea sau viața acestora”, vă aducem la cunoștință că aceasta este practica de lucru curentă la nivelul Centrului de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni. Există, la nivelul instituției noastre, proceduri de sistem care sunt aplicate în acordarea asistenței medicale pentru situații deosebite (urgente medicale, autoagresiuni, consumatori de droguri, refuz de hrană, gravide etc.);

- în textul Raportului de vizită se afirmă că „au fost persoane care au refuzat deplasarea la o unitate medicală specializată în vederea efectuării investigațiilor și acordării tratamentului corespunzător, situație în care viața persoanei ar putea fi pusă în pericol”. Nu au existat cazuri de pacienți aflați în context patologic cu risc vital care să refuze prezentarea la spital/consult de specialitate. Au existat cazuri de pacienți, capabili să-și exprime consimțământul, care au refuzat prezentarea la spital/consult de specialitate în situații patologice fără risc vital – în situațiile respective s-a respectat opțiunea liber exprimată a persoanei respective, revenindu-se ulterior, către aceștia, cu recomandarea inițială;

- referitor la recomandarea privind „programarea și prezentarea la consultații de specialitate a persoanelor străine cu afecțiuni medicale sau simptomatologie psihiatrică într-o perioadă de timp cât mai scurtă (maxim 7 zile)”, vă informăm că aceasta se practică în mod curent, întotdeauna pe baza semnelor constatate obiectiv și a simptomelor care sugerează un context clinic/patologic coerent. Precizăm că întotdeauna s-a favorizat, la nivelul cabinetului medical al centrului, adresarea pacienților către medici specialiști, pentru consultații și tratamente adecvate, în toate situațiile în care situația clinică depășește competențele asistenței medicale primare;

- referitor la „pregătirea corespunzătoare a hranei”, vă aducem la cunoștință că alimentația străinilor se face cu respectarea normelor calorice și de diversificare alimentară aprobate la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, concomitent cu respectarea restricțiilor derivate din convingerile religioase, morale sau culturale ale cetățenilor luați în custodie publică și cazați în centre. Hrana este verificată organoleptic de personalul medical al

centrului cu consemnarea rezultatului într-un registru anume întocmit și se păstrează probe alimentare, în conformitate cu prevederile normelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de alimentație publică. Nu considerăm că acordarea posibilității de suplimentare, la cerere, a porțiilor de mâncare este un element care să contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor luați în custodie publică și cazați în centru – dimpotrivă, ar crea premisele rezistenței la tratament a unora dintre maladiile cronice întâlnite curent în practica medicală anterioară (diabet zaharat tip II, boli cardio-vasculare), mai ales în contextul în care am observat o complianță minimă la regim dietetic (element adeseori esențial al tratamentului adecvat) la pacienții tratați la nivelul centrului;

- facem precizarea că acordarea asistenței medicale a străinilor luați în custodie publică și introduși în centre este reglementată de O.U.G 194/2002, cu modificările și completările ulterioare și O.m.a.i. nr. 121/2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică. Legea 122/2006, menționată în textul Raportului de vizită, reglementând acordarea asistenței medicale pentru solicitanții de azil.

2. Referitor la recomandările dumneavoastră referitoare la asistența socială, vă comunicăm următoarele:

- activitățile de consiliere și asistență socială sunt asigurate de către Consiliul Național Român pentru Refugiați și Asociația Serviciului Iezuiților pentru Refugiați din România. De asemenea, organizațiile neguvernamentale susmenționate inițiază și desfășoară activități de educație non-formală, orientare culturală și recreative în centre, în colaborare cu Inspectoratul General pentru Imigrări și alte ONG-uri active în domeniu.

- referitor la recomandarea privind suplimentarea posturilor din cadrul Compartimentului Pază și Escortă, vă comunicăm că structura noastră a procedat la evaluarea preliminară a impactului factorilor de risc, activitatea desfășurată având la bază necesitatea întocmirii unei analize prospective cu privire la resursele umane necesare desfășurării în condiții optime a misiunilor specifice fiind identificați factori interni și externi care pot crea dezechilibre ori instabilități și pot pune în pericol integritatea

corporală a străinilor cazați, a personalului Centrului ori securitatea fizică a bunurilor și valorilor aflate în responsabilitate.

Din analiza efectuată rezultă în mod neechivoc faptul că principalul aspect care poate genera riscul producerii unor evenimente negative îl reprezintă suprapunerea misiunilor de pază cu cele de scoatere temporară și permanentă a străinilor luați în custodie publică.

Precizăm că termenele de prezentare sunt stabilite de instanțele judecătorești și de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale țărilor de origine și trebuie respectate cu strictețe, iar îndepărtarea sub escortă la frontiera aeroportuară se efectuează cu încadrarea în intervalele orare stabilite de companiile de transport aerian. Totodată, menționăm faptul că la nivelul structurii s-au înregistrat cazuri medicale cu caracter de urgență, uneori imposibil de anticipat și care au necesitat transport imediat la unități spitalicești, misiuni executate de personalul aflat în ziua respectivă în serviciu de permanență. Desfășurarea în condiții optime a activităților sus-menționate a întâmpinat dificultăți în condițiile în care personalul aflat în serviciul de permanență a fost insuficient, datorită concediilor de odihnă, concediilor medicale, concediului pentru creșterea copilului, recuperarea orelor lucrate suplimentar, detașărilor, misiunilor externe.

În urma evaluării previziunilor, conducerea structurii a stabilit că, pentru diminuarea sau eliminarea amenințărilor și vulnerabilităților generate de afectarea dispozitivului de pază și escortă datorată motivelor expuse mai sus, precum și pensionării lucrătorilor care au solicitat acest lucru și îndeplinesc condițiile legale, este necesară încadrarea cu celeritate a posturilor existente, precum și a celor care urmează să fie vacante, astfel încât expunerea obiectivului la acțiunea factorilor de risc să aibă un impact minor.

- în ceea ce privește funcționalitatea aparatelor telefonice vă informăm că instituția noastră are obligația de a asigura străinilor cazați în Centru posibilitatea comunicării cu reprezentanții diplomați și consulari ai statului de proveniență, cu membrii lor de familie precum și cu reprezentantul legal, în conformitate cu prevederile art. 104 alin. (4) coroborat cu art. 144 alin. (5) din O.U.G. 194/2002 privind regimul

străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care străinul nu-și exercită dreptul la vizită sau comunicare prin corespondență, acesta beneficiază de posibilitatea utilizării terminalelor telefonice fixe și mobile puse la dispoziție de structura noastră.

Obligativitatea asigurării acestui drept este prevăzută și de dispozițiile normative stabilite la art. 12, alin. (1) și (2) din Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 121 din 30 iulie 2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, potrivit căror:

„(1) Străinii cazați în centre pot utiliza pe cheltuiala proprie telefonul public din incinta centrului, zilnic, între orele 9,00 și 22,00.

(2) Fiecărui străin i se asigură gratuit pe timpul cazării, în limita fondurilor alocate în acest sens, posibilitatea de a comunica telefonic, în limita a maximum 20 de minute lunar.”

Pe lângă cele 3 aparatele telefonice fixe instalate în spațiile de cazare a străinilor, puse la dispoziție de către firma de telefonie TELEKOM, care asigură și serviciul de mentenanță, persoanele luate în custodie publică beneficiază și de 2 telefoane mobile pentru primirea/efectuarea de convorbiri atât în România cât și în străinătate.

Precizăm că pentru a-și exercita dreptul de a comunica cu persoane din afara centrului, străinilor luați în custodie publică li se pun la dispoziție cartele telefonice achiziționate din bugetul Ministerului Afacerilor Interne.

În cazul existenței unor disfuncționalități care afectează convorbirile în rețeaua TELEKOM, lucrătorii structurii noastre semnalează defecțiunea, iar reprezentanții firmei sus-menționate se prezintă în cel mai scurt timp pentru remedierea deranjamentelor telefonice și repunerea unităților fixe în stare de funcționare.

- referitor la informarea cu privire la drepturile străinilor pe perioada luării în custodie publică în Centrul de Cazare a Străinilor Luați în Custodie Publică Otopeni, vă comunicăm că aceasta se face în conformitate cu prevederile art. 5 din Ordinul ministrului afacerilor interne nr. 121 din 30 iulie 2014 pentru aprobarea Regulamentului centrelor de cazare a străinilor luați în custodie publică, potrivit căror:

„ (1) Străinii sunt informați despre motivul luării lor în custodie publică și despre drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării lor în centru, imediat după aducerea în centru.

(2) Informarea se realizează prin remiterea, sub semnătură, a unui înscris întocmit potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2 și redactat în limba pe care străinul o vorbește sau o înțelege.

(3) Informațiile referitoare la drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării în centru sunt afișate în fiecare cameră de cazare într-o limbă de circulație internațională și sunt cuprinse în pliante sau broșuri redactate într-o limbă de circulație internațională și distribuite în cadrul centrului.”

Precizăm că la pag. 3 a raportului de vizită, reprezentanții Avocatului Poporului menționează următoarele:

“În camera de vizită și pe holuri erau expuse afișe privind drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării în centru, prevederile legilor din România, regulamentul centrului de cazare, traduse în mai multe limbi străine. Pe mese erau expuse pliante în mai multe limbi străine ce cuprindeau informații privind drepturile persoanelor luate în custodie publică. De asemenea, erau afișate programul zilnic, programul de audiențe, programul de cumpărături, precum și numerele de telefon, fax și adresa de e-mail a centrului, numărul de telefon al unei organizații neguvernamentale.”

3. Referitor la asistența psihologică

- potrivit procedurii de asistență psihologică aplicarea tehnicilor de intervenție psihologică suportivă se realizează în funcție de oportunitate, împrejurimi, legalitate și procesualitate psihologică, pe măsură ce disponibilitatea subiectului face acest lucru posibil, întrucât forțarea momentului de inițiere și derulare a suportului psihologic poate conduce la eșecul prematur al intervenției psihologice asupra subiectului.

3. Referitor la asistența psihologică

- potrivit procedurii de asistență psihologică aplicarea tehnicilor de intervenție psihologică suportivă se realizează în funcție de oportunitate, împrejurimi, legalitate și procesualitate psihologică, pe măsură ce disponibilitatea subiectului face acest lucru posibil, întrucât forțarea momentului de inițiere și derulare a suportului psihologic poate conduce la eșecul prematur al intervenției psihologice asupra subiectului.

A fost acordată asistență psihologică primară prin evaluarea și ierarhizarea problemelor de natură identificate în prealabil la străinii cazați în centru, observarea psihologică a acestora, precum și desfășurarea unor programe de intervenție în scopul ameliorării problemelor psiho-comportamentale.

Cu aleasă considerație,

INSPECTOR GENERAL
Comisar șef de poliție
ing. Leonard Florin MEDREGA

